

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	13
Rozdział I. Zakorzenie: Łomża – Lublin	23
1. Łomża – rodzice, narodziny, dom rodzinny	23
2. Lublin – edukacja, pierwsze muzyczne fascynacje, pierwsze kompozycje, debiut kompozytorski	24
2.1. Pierwsze kompozycje	28
<i>Siedem studiów</i> – Karol Szymanowski in memoriam (1957)	28
<i>Sinfonia</i> na orkiestrę symfoniczną (1957)	30
<i>Sonatina</i> (1958/1959)	31
2.2. Debiut kompozytorski: <i>Suita kołędowa</i>	32
Rozdział II. Studia muzyczne: Warszawa – Katowice – Paryż	34
1. Warszawa 1958–1962. Kryzys twórczy	34
1.1. Kompozycje okresu studiów w Warszawie	40
<i>Sonatina</i> na fortepian (1958/1959)	40
<i>Neosonatina</i> na skrzypce i fortepian (1958/1959)	42
<i>Consensus I</i> na kameralną orkiestrę smyczkową (1961)	45
<i>Tryptyk polowy</i> na orkiestrę i chór męski (1961)	50
<i>Pięć sonetów</i> na skrzypce (1962)	52
2. Katowice 1963/1964. Zwiastuny „przełomu”	54
2.1. Kompozycje okresu studiów w Katowicach i tuż po ich ukończeniu	55
<i>Parades</i> na orkiestrę (1964)	55
<i>Consensus II</i> na wibrafon, altówkę, puzon i flet (1964), <i>Les desinvoltures</i> na 3 zespoły instrumentów (1964)	62
<i>Mały książe</i> (1964/1965)	64
<i>Servet</i> na 1–3 instrumentów smyczkowych, perkusję i fortepian (1966)	65
3. Paryż 1966/1967. Spotkanie z Nadią Boulanger. Przełom	68
<i>Tarcza Achillesa</i> (1967)	71

Rozdział III. Pobyt w Austrii	77
1. Klagenfurt – Graz – Wiedeń	77
2. Element ratio. Próba ukazania „własnej twarzy”	85
2.1. „System centrowy”: [I] <i>Kwartet smyczkowy „Alpejski”</i> (1976)	85
2.2. Koncepcja „formy klockowej”: <i>Ein Zimmer</i> (1973)	93
3. Muzyka instrumentalna – gatunkowe reprezentacje	97
3.1. Muzyka orkiestrowa	97
<i>Cha-Ord</i> na orkiestrę, czyli <i>Vienna G’schichten II</i> (1990)	98
<i>Requiem</i> na orkiestrę (1992)	100
<i>Slapstick</i> na orkiestrę kameralną (1998) [Buster Keaton in memoriam]	120
3.2. Koncerty	124
<i>Koncert na perkusję i orkiestrę</i> (1975)	125
<i>Koncert na skrzypce i orkiestrę</i> (1975/1976)	135
<i>Trigonalia</i> na gitarę, akordeon, perkusję i orkiestrę kameralną (1994)	154
<i>Concertino für Klavier und Orchester „Was für ein dickes, dreibeiniges Tier!”</i> (1995)	161
3.3. Kameralistyka	174
3.3.1. Kwartety smyczkowe – prezentacje (wybór)	175
[V] <i>Streichquartett „Le temps qui n’est plus”</i> – muzyka jako „gra”	175
3.3.2. Kompozycje na skrzypce i fortepian	186
<i>Notturmo ’81</i> na skrzypce i fortepian (1984)	186
<i>Vergessenheits – Sonate</i> (1987)	187
Instrumentarium wyróżnione: perkusja i akordeon	190
3.3.3. Kompozycje na perkusję	190
<i>Hierofania I</i> dla pięciu perkusistów (1996)	191
3.3.4. Kompozycje na perkusję i akordeon	192
<i>Traumvogel</i> na akordeon i perkusję (1980)	194
<i>Egad</i> na akordeon i wibrafon (1991)	198
3.3.5. Utwory kameralne z udziałem perkusji, z wyłączeniem akordeonu	202
<i>Tanz am Rande des Lichtes</i> na zespół kameralny (1995)	202
3.3.6. Utwory kameralne z udziałem akordeonu, z wyłączeniem perkusji	203
<i>Labyrinth</i> na wiolonczelę i akordeon (1984/1987)	208
Kwartet smyczkowy z akordeonem <i>Abschiedsnacht</i> (1983/1995)	214
3.3.7. Duety akordeonowe	219
<i>Gespräch mit einem Schatten</i> (1982)	219
3.3.8. Utwory na dwa fortepiany i na fortepian na cztery ręce	221
<i>Vienna G’schichten</i> na dwa fortepiany (1981)	222
<i>Panopticum</i> na fortepian na cztery ręce (1987)	230
3.3.9. Duety skrzypcowe	240
3.3.10. Utwory kameralne – inne obsady	245
<i>Klatka dla motyli</i> na kwintet dęty: flet, obój, klarnet, fagot i róg (1978)	245
3.4. Utwory solowe	247
3.4.1. Utwory na akordeon solo: <i>Gemalte Wolken</i> (1982), <i>Drei polnische Suiten</i> (1984), <i>Suite der Tänze und Lieder</i> (1986), <i>Kaleidoskop</i> (1988)	247
3.4.2. Utwory na fortepian solo i na cztery ręce	258
O zabawie fortepianem – <i>Pchli targ</i>	258
3.4.3. Utwory na skrzypce solo	269
<i>Vergessene–Gefundene</i> (1996)	269

3.4.4. Przygoda z klawesynem	271
<i>Le cristal flamboyant</i> na klawesyn i elektronikę (2002)	271
4. Ku korespondencji sztuk – dźwięk „zapośredniczony”	276
4.1. Muzykosołwia odsłona I, czyli o utworach wokalnie-instrumentalnych w latach pobytu w Austrii	276
4.1.1. Pochodzenie i rodzaje tekstów słownych	277
4.1.2. Funkcje tekstów słownych	279
4.2. Związki słowno-muzyczne: strategie kompozytorskie	280
W aurze pieśniowego liryzmu: <i>Noc-Dzień</i> 5 pieśni na sopran i fortepian	280
Tekst słowny	281
Warstwa muzyczna	282
Związki słowa z muzyką	283
Słowno-muzyczna „jednia”	284
4.3. Ku apogeum	287
Quasi msza <i>Sonnenlieder</i> (1983)	288
Oratorium <i>Im Niemandsland</i> (1989)	295
Źródła tekstu słownego	298
Sposoby operowania tekstem w utworze	300
Muzyczna wykładnia słowa	301
4.4. Inne rodzaje związków słowno-muzycznych	308
<i>Ein Zimmer</i>	308
<i>Es ist noch Nacht, noch ein Laut</i> na mezzosopran, perkusję i orkiestrę (1980)	309
<i>Totenklage</i> na baryton i dowolne instrumenty (1983)	311
<i>Garten der Leidenschaften</i> na sopran, klarnet basowy, saksofon altowy, perkusję i akordeon (1985)	313
<i>Kurzbericht aus dem Wienerwald</i> na zespół wokalnie-instrumentalny (1986)	317
4.5. Opera, antyopera czy „muzyczny teatr tekstu”	319
<i>Mały książę</i> – opowiadanie muzyczne (1967/1968)	319
<i>Męczeństwo i śmierć Marata</i> (1968)/ <i>Danton, czyli kilka obrazów z wielkiej Rewolucji Francuskiej</i> (1969)	321
<i>Alicja w krainie czarów</i> – opera radiowa (1971/1972)	324
<i>W małym dworku</i> (1979/1980)	327
4.6. Dzieła multimedialne – inspiracje sztukami wizualnymi	336
4.6.1. Sztuki plastyczne	336
Szpakowski – Bargielski: <i>Muzyka „Linii nieskończonych”</i> (1992)	337
Krzywobłocki – Bargielski: <i>Mutationen '92</i> (1992)	340
Mysłowski – Bargielski	342
<i>Shrine for Anonymous Victim</i> (1999)	342
<i>Light Cross</i> (2000)	345
<i>Towards Organic Geometry</i> (2001)	347
4.6.2. Teatr i film. Szalsza – Bargielski	351
5. W kręgu obcej kultury: austriackość versus polskość, wielokulturowość	353
6. Recepcja twórczości Zbigniewa Bargielskiego w Austrii. Status twórcy	365
Konkludując	374

Rozdział IV. Powrót do Polski	375
1. Inicjatorzy	375
2. Działalność dydaktyczna: Bydgoszcz – Kraków	376
3. Twórczość – ku nowym brzegom	380
4. Forma – nowe odsłony „formy klockowej”	381
<i>Brief an Milena</i> na sopran, skrzypce i fortepian (2005)	381
<i>L'espac attrapé</i> na orkiestrę (2006)	385
[VI] <i>Streichquartett „Dramatyczny”</i> (2006)	386
<i>Domino</i> na flet, skrzypce i wiolonczelę (2017)	388
<i>Histe(O)ryjki</i> na fortepian solo (2019)	390
<i>Clavertett</i> na klawesyn i kwartet smyczkowy (2019/2020)	391
5. „Forma klockowa” a struktury centrowe	393
6. Inne postaci formy segmentowej	394
<i>Scrabble</i> – w stronę „dzieła otwartego”	394
<i>Fonoplasticon</i> na kwintet dęty i fortepian (2016)	400
7. W stronę monotematyzmu i dualizmu konstrukcyjnego	402
Monotematyczna <i>Monodia dla Andrzeja</i> na orkiestrę smyczkową (2013)	402
<i>Non omnis...</i> (2010) – na pograniczu monotematyzmu i dualizmu	404
8. Konstrukcje dualistyczne	407
<i>Kwintet fortepianowy „Schizofonia”</i>	407
<i>Koncert na fortepian, perkusję i orkiestrę</i>	410
9. Nowe i odrodzone	413
9.1. Ku melodii: <i>Za horyzontem, Misterium przestrzeni</i>	413
9.2. Fortepian odrodzony i uprzywilejowany	414
9.3. Z baletem lub saksofonem – nowe odsłony <i>Hierofanii I</i>	417
10. Ku korespondencji sztuk – dźwięk zapośredniczony	419
10.1. Muzykosłowania odsłona II	419
<i>Za horyzontem</i> na chór, orkiestrę i taśmę (2007/2008)	420
<i>Brief an Milena</i> (2005) i <i>Das schöne Zimmer</i> (2011)	421
<i>Otwartym oknem nocy</i> (2014)	421
<i>Chciałem napisać list do Ciebie</i> (2015/2016)	424
10.2. Gatunkowe pogranicza – laboratorium performatywne	424
<i>Kilka minut obecności</i> – poemat domniemany (2017)	424
<i>anilo-Vi – klänge</i> na zespół instrumentalny: skrzypce, altówkę, wiolonczelę, flet, obój, klarnet, fortepian, perkusję (2018)	428
10.3. Obraz – słowo – muzyka	430
<i>A.S.K. Autoportret</i> (2004)	430
10.4. W stronę elektroniki	433
<i>Trans-sonans</i> (2011), czyli podwójne „zapośredniczenie”	433
11. Recepcja twórczości Zbigniewa Bargielskiego w Polsce	433

Rozdział V. Ku syntezie. Estetyczne, stylistyczne i ekspresywne cechy języka muzycznego – w stronę idiomu	454
1. Pryncypia estetyczne, czyli o Bargielskiego ideałach piękna	455
2. Reguły tworzenia	459
2.1. Faza prekompozycji	459
2.2. Logos formy, dramaturgia	461
2.3. „Tonalny logos”	464
2.4. Faktura, obsada, instrumentacja, czyli „obraz brzmienia”	465
2.4.1. „Niepolifoniczny linearyzm” i inne „chwyty” fakturalne	465
2.4.2. Koloryt – obsada i instrumentacja	468
2.4.3. Wobec aleatoryzmu	477
2.5. Rozwiązania wertykalne (o harmonice)	481
2.6. Motyw, ornament, melodia	482
2.7. Czas i ruch	487
2.8. Cisza – dźwięk – przestrzeń	488
3. Ekspresywność muzyki w kontekście relacji: twórca – odbiorca. Tropem kompozytorskiej autorefleksji. W poszukiwaniu wyrazowego idiomu	493
4. Fazy drogi twórczej – ku syntezie	501
4.1. Twórczość początkowa	502
4.2. Twórczość wczesna	502
4.3. Ku dojrzałości	503
4.4. Twórczość dojrzała	504
4.5. Twórczość szczytowa	504
4.6. Twórczość „późna”	505
Konkludując	506
Rozdział VI. Zbigniew Bargielski: człowiek – twórca – dzieło. W refleksji...	508
Grażyna Pstrokońska-Nawratil	509
Tadeusz Gadzina i Elżbieta Gajewska	509
Rafał Gorzycki	511
Michał Gronowicz	512
Małgorzata Janicka-Słysz	515
Zbigniew Koźlik	517
Wojciech Michniewski	518
Georg Schulz	522
Piotr Szalsza	523
Gabriela Szendzielorz	527
Anna Szpakowska	527
Krzysztof Szwajgier	530
Agata Zubel	532
Postscriptum. O miłości niewyłącznej	533

Bibliografia	534
1. Źródła	534
2. Opracowania	545
Dyskografia	557
Aneks I. Spis kompozycji Zbigniewa Bargielskiego	
1. Utwory instrumentalne	563
1.1. Orkiestrowe	563
1.2. Solowe z orkiestrą	564
1.3. Kameralne	564
1.4. Solowe	567
2. Utwory wokallyno-instrumentalne	568
2.1. Głos wokalny z orkiestrą	568
2.2. Głos wokalny z zespołem kameralnym	568
2.3. Głos wokalny z instrumentem towarzyszącym	569
3. Utwory sceniczne	569
4. Muzyka elektroakustyczna	569
Utwory zaginione	569
Utwory wycofane	570
Aneks II. Poezja Zbigniewa Bargielskiego	571
O mojej poezji	571
Wiersze dawne (wybór)	573
Wiersze nowe (wybór)	582
Aneks III. Publicystyka Zbigniewa Bargielskiego	605
Sprawozdania, relacje z koncertów	606
Inne publikowane formy wypowiedzi	610
Aneks IV. Teksty (<i>Sonnenlieder, Im Niemandsland</i>)	616
<i>Sonnenlieder</i> – tekst niemiecki: <i>Einführungslied, Kyrie, Gloria, Opferlied, Sanctus, Agnus Dei, Schlußgesang</i>	616
<i>Pieśni stoic</i> [Medytacje liryczne] – przekład polski: <i>Pieśń wprowadzająca, Kyrie, Gloria, Pieśń ofiarowania, Sanctus, Agnus Dei, Śpiew końcowy</i>	619
<i>Im Niemandsland</i> – tekst niemiecki: <i>Preisungslied, Klagelied</i>	623
<i>IW ziemi niczyjej</i> – przekład polski: <i>Pieśń pochwalna, Pieśń skargi</i>	625
Psalm 23 / hebrajski	631
Psalm 23 / przekład polski	631
Psalm 137 / hebrajski	632
Psalm 137 / przekład polski	632
Preisungspsalm 23	632
Klagepsalm 137	633
Aneks V. Wykaz filmów i sztuk teatralnych z muzyką Zbigniewa Bargielskiego	635
Filmy	635
Sztuki teatralne	637
Indeks kompozycji Zbigniewa Bargielskiego	638
Indeks osób	643
Spis przykładów muzycznych, schematów i kompozycji graficznych	654
Spis fotografii	661
In the Labyrinth of Imagination. Zbigniew Bargielski – Creator and Work (Abstract)	665
Im Labyrinth der Phantasie. Zbigniew Bargielski – Schöpfer und Werk (Zusammenfassung)	671